

לאחר־יהם מחלק לכל בני העולם הזה.

כָּרְא אֹתָם הַמְּלָאכִים שְׁלֹמְעָלָה, בְּעוֹדָם אוֹכְלִים מְזוֹנָם, כָּלֵם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְנַשְּׂאִים אֶת אֲדוֹנָם, וְאַחַר כֵּן אַף כֵּן. כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל לַמָּשָׁה, צָרִיף לָהֶם בְּגוֹן הַזֶּה מִמֶּשׁ, לְהִיּוֹת חֲבָרִים עִמָּהֶם. הָעֲשִׂירִית - מִיָּם אַחֲרוֹנִים, שֶׁהֵם חוֹבָה, לְהַעֲבִיר הַזְּהֻמָּה הַרְעָה מִמֶּנּוּ, וְלַתַּת חֵלֶק לְצַד הַרְעָה מֵאוֹתָהּ זְהֻמָּה שְׁעַל יְדוֹ, כִּדִּי שְׁלֹא יִמְצָא אֵלָיו מְקַטְרָג.

שְׁשֻׁנָּה, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה אוֹתוֹ הַרְצוֹן וְהַכְּפָנָה שֶׁל נְטִילַת יָדִים, וְהַמוֹצֵיא, וּבִרְכַּת הַנְּהַנִּין, וּבִרְכַּת הַמְּזוֹן. מְדָה רְעָה נְטִלָה אוֹתָהּ זְהֻמָּה שֶׁל יָדִים בְּמִיָּם אַחֲרוֹנִים, וּבִכּוּה יִפְרֹד מִמֶּנּוּ, (וְלֹא מְקַטְרָג עֲלֵיו) וּבִכּוּה נוֹטֵל חֵלֶקוֹ.

וְעַל זֶה כְּתוּב, (רות ג) וַיֹּאכַל בַּעַז וַיֵּשֶׁת וַיֵּיטֵב לָבוֹ, שֶׁכָּרִיף עַל מְזוֹנוֹ, וְשִׁמַּח אוֹתוֹ הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא לָב, אוֹתוֹ הֵלֵב שֶׁצָּרִיף לָב וְרִצּוֹן שֶׁל אָדָם.

וּמִיָּם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וּמִקְבֵּל אוֹתָם אוֹתוֹ שֶׁנִּקְרָא חוֹבָה, וּבְאוֹתָם הַמֵּיָם נְחָה דַּעְתּוֹ. מִשׁוּם שֶׁשְׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הַלְלוּ, אַחַת נִקְרָאת זְכוּת, וְאַחַת נִקְרָאת חוֹבָה. וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁל זֶה פּוֹתְחִים לְזְכוּת, וְכָל הַדְּבָרִים שֶׁל זֶה פּוֹתְחִים לְחוֹבָה, וְנִדְוָנִים לְחוֹבָה. וְעַל זֶה, מִיָּם אַחֲרוֹנִים הֵם הַחֲלָקִים שֶׁל חוֹבָה, שֶׁנֶּהְיָה מְדָה. וְסוּד יָפָה.

בוֹם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיכָה עֲשָׂרָה דְּבָרִים, כְּמוֹ שֶׁהֶעִירוּ בָהֶם חֲכָמִים. בְּרַכַּת הַמְּזוֹן בְּשִׁלְשָׁה צְרִיף כּוֹס. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה - אֵין צְרִיף כּוֹס. מָה הַטַּעַם? שֶׁכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֵין מִתְּבַרְכֵת אֲלֵא בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשְׁלֹשָׁה וּמְעַלָּה. הִנֵּה פְּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה - לֹא.

כָּרְא אֵינּוֹן מְלֹאכִין דְּלַעֲיֵלָא, בְּעוֹד דְּאֶכְלִי מְזוֹנֵייהוּ, כּוּלְהוּ מְשַׁבְּחִין וּמוֹדִין וּמְנַשְּׂאִין לְמֵאֲרִיהוֹן, וּלְבַתֵּר אוֹף הָכִי. כְּגוֹוֹנָא דָּא יִשְׂרָאֵל לְתַתָּא, אַצְטְרִיף לְהוֹן כְּהֵאִי גּוֹוֹנָא מִמֶּשׁ, לְמַהוּי חֲבָרִים בְּהַדְרֵייהוּ.

עֲשִׂירָאָה, מִיָּם אַחֲרוֹנִים, דְּאֵינּוֹן חוֹבָה, לְאַעֲבָרָא זוֹהֵמָא בִּישָׂא מִיָּנִיָּה, וּלְמִיָּהֵב חוֹלְקָא לְסִטְרָא בִּישָׂא מַהֵהוּא זוֹהֵמָא דְּעַל יְדוּי. בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּפַּח מְקַטְרָגָא לְגַבִּיָּה. דְּתַנְיֵן, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה הֵהוּא רְעוּתָא וְכוּנָה דְּנוֹטִילַת יָדִים, וְהַמוֹצֵיא, וּבִרְכַּת (דף טו) הַנְּהַנִּין, וּבִרְכַּת מְזוֹנָא. מְדָה רְעָה, נְטִלָה הֵהוּא זוֹהֵמָא דְּיָדִים בְּמִיָּם אַחֲרוֹנִים, וּבְכָדָא יִתְּפָרֵשׁ מִיָּנִיָּה, (ס"א וְלֹא מְקַטְרָגָא עֲלֵיהָ) וּבְכָדָא נְטִילַת חוֹלְקִיָּה.

וְעַל דָּא כְּתִיב, וַיֹּאכַל בַּעַז וַיֵּשֶׁת וַיֵּיטֵב לָבוֹ, דְּכָרִיף עַל מְזוֹנֵיהּ, וְחִדִּי לְהֵהוּא אֲתֵר דְּאֶקְרִי לָב, הֵהוּא לָב דְּבַעֲי לְבָא וְרְעוּתָא דְּאֵינִישׁ.

וּמִיָּם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וְקַבִּיל לוֹן הֵהוּא דְּאֶקְרִי חוֹבָה, וּבְאֵינּוֹן מִיָּם נִיִּחָא דַּעְתִּיָּה. בְּגִין דְּתַרִּין דְּרָגִין אֵלִין, חֵד אֵיקְרִי זְכוּת, וְחֵד אֵיקְרִי חוֹבָה. וְכָל מְלִין דְּדָא פְּתַחֲזִין לְזְכוּת, וְכָל מְלִין דְּדָא פְּתַחֲזִין לְחוֹבָה, וְאֵתְדַנּוּ לְחוֹבָה. וְעַל דָּא, מִיָּם אַחֲרוֹנִים אֵינּוֹן חוֹלְקִין דְּחוֹבָה, דְּאֵתְהֵינִי מַהֵאִי. וְרָזָא שְׁפִיר.

בוֹם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיף עֲשָׂרָה דְּבָרִים, כְּמָה דְּאֵתְעֵרוּ בְּהוּ רַבְּנָן. בְּרַכַּת הַמְּזוֹן בְּשִׁלְשָׁה, צְרִיף כּוֹס. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה, אֵין צְרִיף כּוֹס. מֵאִי טַעְמָא, דְּכּוֹס שֶׁל בְּרָכָה, אֵינוֹ מִתְּבַרְכֵת אֲלֵא בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשְׁלֹשָׁה וּלְמַעְלָה. הֵא פְּחוֹת מִשְׁלֹשָׁה, לֹא.